

Tilknyttet TEKNA – Teknisk-naturvitenskapelig Forening (www.tekna.no/nip)

Det kongelige nærings- og handelsdepartement
Postboks 8014 Dep.
0030 Oslo

postmottak@nhd.dep.no

Oslo, 31.08.2011

Ny lov om Patentstyret og Klagenemnd for industrielle rettigheter - Høringssvar

Det vises til departementets høringsskriv av 14.07.2011 i anledning ovennevnte sak.

NIP stiller seg i utgangspunktet åpen til forslaget om å opprette en egen klagenemnd for industrielle rettigheter som i større grad distanseres seg fra og får en mer uavhengig rolle i forhold til Patentstyret. Likevel stiller NIP spørsmål ved og er uenig i noen av de forslagene som fremkommer i lovendringen.

Det foreslås i den nye loven at Klagenemnden bør ha en leder og en nestleder og at disse bør fylle kravene etter domstolloven § 54, første ledd. Et viktig forhold ved den nye loven er, som nevnt ovenfor, at Klagenemnden skal få en egen og uavhengig rolle i forhold til Patentstyret, men det er etter vår oppfatning minst like viktig at Klagenemnden distanserer seg fra domstolene. Klagenemnden er et administrativt organ som må være uavhengig av både Patentstyret og domstolene og det finnes etter vår oppfatning overhodet ingen grunn til en slik "kobling" til domstolene.

Vi ser heller ikke at det skal være nødvendig å ha juridisk bakgrunn for å kunne administrere denne ordningen. Det synes viktig at den administrative ledelse av Klagenemnden har bred administrativ og faglig kompetanse, gjerne teknisk faglig kompetanse i kombinasjon med administrativ utdanning og erfaring.

Ved å opprettholde muligheten til å rekruttere ledere fra et bredere område, styrkes muligheten for at Klagenemnden får den best mulige ledelse og uavhengighet. Det skal i denne sammenheng bemerkes at Patentstyrets direktør, som i alle år også har vært leder av Annen avdeling, vekselvis har hatt teknisk eller juridisk bakgrunn, noe som har fungert helt utmerket. Det kan etter vår oppfatning ikke stilles andre krav til ledelsen for Klagenemnden enn til Patentstyret hva angår utdanning og faglige kvalifikasjoner. Det skal ellers bemerkes at de aller fleste av kundene (fullmektigbyråer og patentsøkere/industri) som Klagenemnden skal forholde seg til, nettopp har høyere teknisk utdannelse, master- eller doktorgrad og det ville være uheldig om kvalifiserte søkere fra disse byråene og IP-avdelinger i industrien skulle utelukkes fra å søke.

I § 7 i den nye loven er det inntatt "en plikt", som det heter i høringen, for Patentstyret og Klagenemnden til å vurdere om det i stedet for ytterligere skriftlig behandling om uavklarte forhold vil være hensiktsmessig å innkalle partene til muntlige forhandlinger. Vi er både overrasket og skuffet over at departementet ikke har foreslått at alle parter, både søker, innsiger så vel som Patentstyret/Klagenemnden selv skal kunne kreve at det avholdes muntlig høring slik man kan kreve i EPO og andre land (regioner) det er naturlig å sammenligne seg med.

Hovedhensikten med en muntlig forhandling må være å få belyst saken i sin helhet og på en bedre måte bringe klarhet i eventuelle uoverensstemmelser der partene løpende kan stille spørsmål med tanke på en rask og korrekt avgjørelse i saken.

Dersom denne formuleringen blir stående, er det fare for at både norske og utenlandske søkere i større grad søker patentbeskyttelse i Norge gjennom EPO hvor man, om nødvendig, er sikker på å få gjennomført høring.

Vi ser også at det på side 5 i høringsnotatet foreslås å ta en rekke paragrafer ut av gjeldende lov. Blant annet paragrafer som gjelder Patenstyrets utredningsplikt, at det kan avholdes bevisopptak til opplysning av saken, om informasjonsplikt, at Patentstyrets avgjørelser skal begrunnes, med mer. Bakgrunnen for dette er at disse bestemmelsene ikke har hatt noen praktisk betydning eller at de regulerer forhold som fanges opp i forvaltningsloven. Vi ser ikke den umiddelbare konsekvens av denne endringen, men forventer at realitetene i disse bestemmelser er videreført / ivaretatt ved den forestående lovendringen.

Det anføres i høringen i merknadene til § 8 at saksomkostningsbestemmelsene i tvistemålsloven i saker om administrativ overprøving skal ha det formål å gjøre administrativ overprøving til et effektivt alternativ til domstolsbehandling.

Innføring av saksomkostninger vil neppe forenkle prøvingsprosessen, men påføre den merarbeid ved at det også må tas stilling til og utarbeides en "innstilling" med hensyn til hvorvidt den tapende part skal ilegges saksomkostninger eller ikke. Prosessen blir således både mer arbeidskrevende og dermed også dyrere. Resultatet blir det motsatte av det som ønskes oppnådd, og ventelig kan det påregnes at enkelte saker vil bli fremmet for domstolene nettopp av den grunn at en part ønsker å få prøvet en avgjørelse fattet vedrørende saksomkostninger.

Vi noterer ellers at det i høringen bare er inntatt noen få setninger om økonomiske og administrative konsekvenser for forslaget og stiller oss undrende til at det ikke er gått nærmere inn på hvordan Klagenemnden skal finansieres og hva endringen reelt sett vil koste. Det virker lite sannsynlig at dagens gebyr ved anke vil være dekkende for de merkostnader endringene vil medføre for Klagenemnden. Et spørsmål som melder seg da er om klagegebyret skal økes eller om departementet skal dekke merkostnaden?

Vi håper at merkostnadene ikke veltes over på søkerne av industrielle rettigheter. I så fall er vi redd for at enda flere søkere vil gå veien via EPO og ikke søke nasjonalt i Norge, noe som i neste omgang vil kunne få negative konsekvenser for Patentstyret og den fremtidige bruk av dets tjenester.

Vennlig hilsen

André Berg

Leder i NIP